

Zob. komentarz do skrótu PZPR przy uwadze na marginesie str. 155

ciomajowej w 1946 r. w Krakowie. Był jednak uważnie obserwowany przez władze²² i za głośny udział w tej demonstracji na krótko został aresztowany. Już jednak trzy lata później jego patriotyczne przekonania skanalizowane zostały przez ruch komunistyczny: w 1949 r. (mieszkając już we Wrocławiu) przyjął propozycję przystąpienia do PZPR i przez kilka następnych lat pozostawał pod silnym wpływem tej partii²³. Znalazło to także wyraz w tematyce Jego prac naukowych w tym okresie²⁴. Lewicowe zaangażowanie polityczne Ojca szybko jednak w latach pięćdziesiątych ulegało osłabieniu wskutek rozczarowań, jakich dostarczała rzeczywistość. Podczas wydarzeń Marca 1968, mając już ukształtowaną pozycję naukową i dydaktyczną, Ojciec wraz z m.in. ówczesnym rektorem Uniwersytetu, prof. Alfredem Jahnem, stanął po stronie swoich demonstrujących we Wrocławiu studentów, czym naraził się lokalnemu partyjnemu komitetowi (tak samo zresztą jak prof. A. Jahn). Wskutek intryg przeciwników, którzy przypinali mu łatkę politycznie niepewnego „pro-syjonisty”²⁵, zmuszony został do zmiany miejsca zamieszkania i miejsca pracy²⁶.

W pierwszej połowie lat siedemdziesiątych, mieszkając w Katowicach, Ojciec bardzo aktywnie kontaktował się z kolegami-jeńcami, razem z nimi redagując korespondencję z Polskim Czerwonym Krzyżem i przygotowując wspólne wystąpienie²⁷ do rządu Niemiec z żądaniem o wypłatę odszkodowania należnego podchorążym za niezgodne z postanowieniami art. 27 konwencji genewskiej z 1929 r. wykorzystywanie jeńców-podchorążych do niewolniczej pracy w obozach jenieckich.

Wzrastające w latach 70. znaczenie ekipy związanej z Edwardem Gierkiem, zwiększyło naciski m.in. na to, by ułatwić wstęp na młodą katowicką uczelnię dzieciom lokalnych partyjnych bonzów. Wzmagaly się konflikty

²² W archiwach IPN zachowały się dwie zagadkowe notatki (z października 1948 r. i z sierpnia 1949 r.) ówczesnych tajnych służb, z której wynikało, że był w latach inwigilowany jako podejrzany o przynależność w latach 1944–1945 do „nielegalnej organizacji NSZ”.

²³ M.in. zaczął się uczyć kolejnego języka – rosyjskiego.

²⁴ Znaczną ich część poświęcona była historii ruchu robotniczego na ziemiach polskich od drugiej połowy XIX wieku do zakończenia II wojny światowej.

²⁵ W. Suleja, *Dolnośląski Marzec '68 – anatomia protestu*, Warszawa 2006, s. 218 i 238.

²⁶ Przyjął propozycję prof. Kazimierza Popiołka zorganizowania silnego ośrodka naukowego na nowo tworzącym się Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, gdzie w styczniu 1971 r. uzyskał tytuł profesora zwyczajnego; pełnił tam funkcję dziekana Wydziału Humanistycznego oraz dyrektora Instytutu Historii.

²⁷ Wystąpienie to przygotował wspólnie z Alojzym Pośpiechem, kolegą z Sandbostel, z którym zresztą utrzymywał m.in. kontakt korespondencyjny także w roku 1944, po opuszczeniu obozu. W latach 70. kontaktował się też z Janem z kolegą z Sandbostel, widocznym na zdjęciu Jarosławem Heigelem, który po wojnie osiadł w Szczecinie; pamiętam nawet, jak gościliśmy u Heigelów któreś Wielkanocy.

to fotografia jest 4 strony wcześniej może preformułować?

OK.

2x

OK.

OK.

OK.

OK.

Rzeczywiście, proponuję wobec tego w tym miejscu tekst:
W latach 70. kontaktował się też z kolegą z Sandbostel, Jarosławem Heigelem (zob. fot. 1. na str. 150).